

Guia docent de l'assignatura "Psicologia de l'Educació"

2011/2012

Codi: 102548

Crèdits ECTS: 9

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	954 Graduat en Psicologia	OB	3	1

Contacte

Nom : Maria del Mar Badía Martín

Email : Mar.Badia@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

L'assignatura no requereix coneixements previs d'altres matèries, però en canvi és un important requisit per a properes assignatures que us trobareu al llarg de la carrera, sobretot per a aquelles que pertanyen a l'àrea educativa i social. Configura una base per tal de seguir la resta d'assignatures del pla d'estudis de Psicologia de la UAB, el qual té un important component educatiu. Us serveix també com a base per a cursar les assignatures de quart i és base de la menció *Anàlisi i intervenció psicoeducativa*.

Objectius i contextualització

- Conèixer l'àmbit de la Psicologia de l'Educació i la seva ubicació dins de la Psicologia.
- Conèixer les variables i interaccions que caracteritzen la Psicologia de l'Educació, diferenciant-les de les pròpies d'altres enfo-caments teòrics de tipus psicològic i/o educa-tiu.
- Adquirir procediments d'anàlisi de situacions pràcti-ques des de la perspectiva psicoeducativa.
- Aprendre a examinar, analitzar i avaluar críticament la literatura rellevant i a participar en discussions, tant en grups reduïts com amplis, sobre temes relacionats amb el contingut de l'assignatura.
- Facilitar la participació activa i crítica dels estudiants en la construcció del propi aprenentatge, que permeti adquirir uns hàbits de feina autònoma i independent.

Competències i resultats d'aprenentatge

2041:E08 - Analitzar les demandes i les necessitats de persones, grups o organitzacions en diferents contextos.

2041:E08.08 - Analitzar situacions diverses d'ensenyament i aprenentatge.

2041:E08.09 - Identificar les variables (del professor, de l'alumne i del contingut) que les defineixen i dissenyar canvis en aquestes variables, la finalitat dels quals sigui millorar el procés educatiu.

2041:E08.35 - Reflexionar sobre la importància del procés d'aprenentatge com alumnes i com futurs psicòlegs (automotivació, lloc de control, expectatives, etc.).

2041:E08.36 - Aplicar els continguts teòrics de la psicologia de l'educació a la millora i l'optimització de situacions reals i simulades d'ensenyament formal i no formal.

2041:E12 - Identificar i reconèixer els diferents mètodes d'avaluació i diagnòstic en els diversos àmbits aplicats de la psicologia.

2041:E12.02 - Elaborar criteris documentats i argumentats sobre la necessitat d'instruments de

mesura psicològica en els contextos d'ensenyament i aprenentatge.

2041:E12.03 - Utilitzar els instruments de mesura psicològica més apropiats en cada cas i valorar-ne els punts forts i els punts febles.

2041:E12.04 - Aplicar instruments de mesura adaptats a les necessitats educatives de cada grup d'alumnes.

2041:E12.05 - Dissenyar instruments d'avaluació psicoeducativa quan els que hi hagi al mercat no s'adeqüin a les necessitats dels alumnes.

2041:E13 - Reconèixer els principis i les variables que incideixen en els processos educatius al llarg del cicle vital.

2041:E13.02 - Dissenyar estratègies cognitives que permetin que l'alumne conegui els seus propis processos cognitius i emocionals (metacognició).

2041:E13.03 - Demostrar a l'alumne la importància de les estratègies de control i regulació del seu propi aprenentatge (organització, planificació i avaluació).

2041:E30 - Mostrar respecte i discreció en la comunicació i l'ús dels resultats de les avaluacions i les intervencions psicològiques.

2041:E30.01 - Elaborar informes psicològics dirigits a diferents destinataris: alumnes, pares i mares, o mestres.

2041:E30.02 - Organitzar l'avaluació psicològica des d'un punt de vista positiu, que posi en relleu les capacitats que l'alumne té i no doni tanta importància a les seves debilitats.

2041:E31 - Interactuar, mitjançant un treball en equip efectiu, amb els altres professionals implicats.

2041:E31.01 - Utilitzar diferents formes de pensament: reflexiu, lògic, sistèmic, crític, etc.

2041:E31.02 - Relacionar vincles entre la teoria i la pràctica, és a dir, dur a terme una actuació professional justificada.

2041:E31.03 - Reconèixer la importància de la comunicació interpersonal (treball en grup) com una competència social necessària per a treballar com a psicòleg.

2041:E37 - Fer revisions sistemàtiques a partir de la consulta de les diferents fonts documentals en psicologia per a recollir, ordenar i classificar dades i materials de recerca.

2041:E37.07 - Utilitzar diferents fonts d'informació (bibliografies, documents oficials, Internet, etc.).

2041:E37.08 - Utilitzar bases de dades específiques de psicologia de l'educació com, per exemple, PsycInfo o ERIC.

2041:T02 - Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

2041:T02.00 - Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

2041:T04 - Utilitzar les eines adequades per a comunicar-se.

2041:T04.00 - Utilitzar les eines adequades per a comunicar-se.

2041:T05 - Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.

2041:T05.00 - Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.

2041:T06 - Treballar en equip.

2041:T06.00 - Treballar en equip.

2041:T07 - Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.

2041:T07.00 - Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.

2041:T11 - Reconèixer les limitacions pròpies i de la disciplina, en els diferents àmbits de la pràctica professional.

2041:T11.00 - Reconèixer les limitacions pròpies i de la disciplina, en els diferents àmbits de la pràctica professional.

Continguts

Temari

PART TEÒRICA

Bloc temàtic 1: Introducció a la Psicologia de l'Educació

1. Concepte, continguts de la Psicologia de l'Educació.
2. Centres de treball i funcions del professional de la psicologia de l'educació.

Bloc temàtic 2: Els contextos i continguts de l'ensenyament-aprenentatge

1. Metodologies instruccionals.
2. Noves Tecnologies de la Informació i l'espai-temps
3. Objectius i avaluació dels aprenentatges.
4. El professor i la tasca docent.

Bloc temàtic 3: Recursos i aspectes emocionals de l'alumne

1. Diversitat intel·lectual: intel·ligències múltiples.
 - 1.1. Concepte d'intel·ligència.
 - 1.2. Els subjectes superdotats i talentosos.
 - 1.3. Estratègies d'intervenció educativa.
2. Aspectes d'atenció i hiperactivitat.
 - 2.1. Concepte de dèficit d'atenció i hiperactivitat.
 - 2.2. Etiologia i evolució.
 - 2.3. Estratègies d'intervenció educativa.
3. Aspectes emocionals i conductuals.
 - 3.1. Concepte de disciplina.
 - 3.2. Característiques de la disciplina.
 - 3.3. Formes d'intervenció directa sobre els comportaments disruptius

Bloc temàtic 4: Actitud i motivació de l'alumne

1. Esforç i dedicació.
2. Interessos personals.
3. Hàbits de treball.
4. Aprenentatge i diferències individuals.

Bloc temàtic 5: Situacions límit en l'aprenentatge

1. Discapacitats d'aprenentatge.
2. Aspectes sensorials.

Metodologia

Es treballarà a partir de classes magistrals, i pràctiques d'aula

Les classes pràctiques constaran de dues parts diferenciades, una d'elles a càrrec del professor i l'altre de treball dels alumnes. A la primera sessió, es presentarà la programació, s'entregarà bibliografia bàsica i complementària i es realitzarà una presentació de propostes de treball. Les sessions de desenvolupament de la classe consistirà en exposicions per part de l'alumnat amb la corresponent discussió, en la que es convidarà a participar activament a la resta dels alumnes. Les classes expositives s'utilitzaran per introduir i explicar els temes principals del programa. Aquestes exposicions s'avaluaran com una evidència més.

Mitjançant les tutories de treball de curs es busca que l'estudiant disposi d'assessorament continu del professor per a la realització d'informes i treballs i atendre tots aquells dubtes i discussions que puguin sorgir de les lectures recomanades i de les classes expositives.

Els alumnes hauran d'exposar públicament davant la resta dels companys un treball d'algun dels aspectes tractats en el programa (a concretar). A banda, es recolliran a les sessions de pràctiques les activitats treballades a l'aula, que poden ser videos, recensions d'alguna lectura, anàlisi crítica d'algun cas, etc.

Les activitats de treball autònom de l'estudiant inclouen: la lectura de materials de continguts especialitzats o complementaris d'especial interès per a l'adquisició de les competències pròpies de la matèria; la preparació de qüestions per les sessions i les hores d'estudi individualitzat o en grup necessàries per a la correcta adquisició de les competències de la matèria.

Els alumnes disposaran d'unes lectures relatives al temari de l'assignatura.

És molt important tenir en compte que aquesta assignatura funcionarà amb el recurs del Campus Virtual, eina de gran utilitat per aconseguir un seguiment acurat de l'assignatura, del que s'està fent o cal fer així com l'obtenció de materials i lectures complementàries per a la preparació de la mateixa.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	30	1.2	2041:E08.08 , 2041:E08.09 , 2041:E08.35 , 2041:E13.03 , 2041:E31.02 , 2041:E37.07 , 2041:T04.00 , 2041:T07.00 , 2041:T11.00 , 2041:T05.00 , 2041:T02.00 , 2041:E31.03 , 2041:E31.01 , 2041:E13.02
Pràctiques aula	26	1.04	2041:E08.08 , 2041:E12.05 , 2041:T04.00 , 2041:T02.00 , 2041:E37.08 , 2041:E37.07 , 2041:E31.02 , 2041:E30.02 , 2041:E30.01 , 2041:E13.03 , 2041:E13.02 , 2041:T05.00 , 2041:E12.04 , 2041:E08.35 , 2041:E08.36 , 2041:E12.02 , 2041:E12.03
Tipus: Supervisades			
Sessions de consultes en grup	2	0.08	2041:E08.08 , 2041:E08.35 , 2041:T05.00 , 2041:E31.01 , 2041:E13.03 , 2041:T06.00 , 2041:T11.00 , 2041:T07.00
Tutories	2	0.08	2041:E08.08 , 2041:T07.00 , 2041:T06.00 , 2041:E08.35 , 2041:E31.02 ,

programades			2041:E31.03 , 2041:T04.00 , 2041:E08.36 , 2041:E08.09
Tipus: Autònomes			
Activitats d'estudi	31	1.24	2041:E08.08 , 2041:T11.00 , 2041:T07.00 , 2041:T06.00 , 2041:E31.03 , 2041:E08.35 , 2041:E08.36 , 2041:E12.02 , 2041:E31.02 , 2041:E31.01 , 2041:E08.09
Consulta campus virtual	31	1.24	2041:E37.07 , 2041:T06.00 , 2041:T04.00
Elaboració de documents	35	1.4	2041:E08.35 , 2041:T11.00 , 2041:T07.00 , 2041:T05.00 , 2041:T02.00 , 2041:E37.08 , 2041:E37.07 , 2041:E31.03 , 2041:E31.02 , 2041:E31.01 , 2041:E12.02 , 2041:E12.03 , 2041:E12.05 , 2041:E30.01 , 2041:E13.02 , 2041:E08.36
Lectura de textos	35	1.4	2041:E08.08 , 2041:E31.02 , 2041:E37.08 , 2041:T07.00 , 2041:T11.00 , 2041:T02.00 , 2041:E37.07
Recerca d'informació	31	1.24	2041:E08.36 , 2041:E37.08 , 2041:E37.07 , 2041:E31.02 , 2041:T04.00

Avaluació

Evidències d'aprenentatge i pes en la qualificació final:

EVIDÈNCIA 1 (20%):

Activitat: activitat en grup o individual sobre intel·ligències múltiples.

EVIDÈNCIA 2 (20%)

Activitat: activitat en grup o individual sobre diversitat a l'aula.

EVIDÈNCIA 3 (20%)

Activitat: exposició oral grupal a les classes en grup petit d'un cas.

EVIDÈNCIA 4 (20%)

Activitat: activitat en grup o individual sobre gestió a l'aula.

EVIDÈNCIA 5 (20%)

Activitat: prova a l'aula dels continguts treballats durant el semestre.

Cal obtenir una nota mitjana mínima de 5/10 en la suma de les evidències, pel càlcul de la nota final de l'assignatura.

Si l'alumne no supera l'evidència 5 (prova a l'aula), se li restarà mig punt de la nota final. Si la supera se li sumarà la puntuació a la resta d'evidències.

En cas que l'alumne no superi alguna de les evidències (1-2-3-4-5), tindrà opció a fer una prova individual final la darrera setmana del semestre (setmana 20), on s'introduiran continguts de totes les evidències. Per aprovar l'assignatura l'alumne haurà de passar aquesta prova.

Es considerarà "suspès" si la persona obté una nota final inferior a 5.

Es considerarà "no presentat" quan una persona no presenti cap de les activitats de les 5 evidències.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1.Pràctica a l'aula a partir de la lectura d'uns articles, visionat de videos i/o estudi de casos sobre intel·ligències múltiples.	20% de la nota	0	0.0	2041:E08.08 , 2041:E08.36 , 2041:E12.02 , 2041:E31.01 , 2041:E31.03 , 2041:E37.08 , 2041:T05.00 , 2041:T07.00 , 2041:T11.00 , 2041:T06.00 , 2041:T04.00 , 2041:E37.07 , 2041:E31.02 , 2041:E12.03
EV2. Activitat en grup o individual sobre diversitat a l'aula.	20 % de la nota	0	0.0	2041:E08.08 , 2041:E37.07 , 2041:T11.00 , 2041:E31.02 , 2041:E12.02 , 2041:E13.02 , 2041:E13.03 , 2041:E31.01 , 2041:E12.03 , 2041:E08.35
EV3.Exposició oral grupal a les classes en grup petit d'un cas.	20 % de la nota	0	0.0	2041:E08.08 , 2041:E08.36 , 2041:E12.05 , 2041:E30.01 , 2041:E31.03 , 2041:T04.00 , 2041:T05.00 , 2041:T02.00 , 2041:E30.02 , 2041:E13.03 , 2041:E12.04
EV4.Activitat en grup o individual sobre gestió a l'aula.	20 % de la nota	0	0.0	2041:E08.08 , 2041:E13.03 , 2041:E31.02 , 2041:E37.07 , 2041:T11.00 , 2041:T07.00 , 2041:T06.00 , 2041:T05.00 , 2041:T04.00 , 2041:T02.00 , 2041:E37.08 , 2041:E31.03 , 2041:E31.01 , 2041:E13.02 , 2041:E08.09 , 2041:E08.35 , 2041:E08.36
EV5. Prova a l'aula dels continguts treballats durant el semestre.	20% de la nota	2	0.08	2041:E08.08 , 2041:E08.35 , 2041:E31.01 , 2041:T07.00 , 2041:E08.36 , 2041:E08.09

Bibliografia

Castelló, A., Genovard, C. (1990). *El límite superior*. Aspectos psicopedagógicos de la excepcionalidad intelectual. Madrid: Pirámide.

Clariana, M. (2000) *Ensenyar i aprendre*. Bellaterra: Serveis de Publicacions de la UAB

Coll, C.; Palacios, J y Marchesi, A (Eds) (2001). *Desarrollo Psicológico y Educación. 2. Psicología de la Educación Escolar*. Alianza Editorial.

Genovard, C.; Gotzens C. (1990). *Psicología de la Instrucción*. Madrid. Santillana, Aula XXI 49.

González-Herrero López, M.E; López Martínez, Olivia; Prieto Sánchez, M.D. Psicología de la Educación. 2003. Eds. ICE -Universidad de Murcia.

Good, T.L.; Brophy, J.E. (1982). *Psicología Educacional*. Mèxic: Interamericana.

Pintrich, P. R. y Schunk, D. H. (2006). *Motivación en contextos educativos. Teoría, investigación y aplicaciones*. Madrid: Pearson. Prentice Hall.

Pontecorvo, C. (2003). *Manual de psicología de la educación* Editorial Popular.

Sampascual, G. (2007). *Psicología de la Educación*. Tomos I Y II. Madrid: UNED.

Sternberg, Robert, J; Wendy W. Williams. (2002). *Educational Psychology*. Boston [etc.] Allyn and Bacon cop.

Santrock, John W. (2006). *Psicología de la Educación*. Ed. Mc Graw Hill. México.

Trianes, M.V. y Gallardo, J.A. (Coord.) (2004). *Psicología de la educación y del desarrollo en contextos escolares*. Madrid: Pirámide.

Woolfolk, A. (2006). *Psicología Educativa*. Pearson Education. México